

## Zbroja Zygmunta Augusta. Bezcenna pamiątka po młodym królu na Zamku Królewskim na Wawelu

---



*Zbroja będzie stanowić dla naszego muzeum jedną z pereł kolekcji – mówi dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, dyrektor Wawelu*

---

Zbroja Zygmunta Augusta, która trafiła dziś do zbiorów Zamku Królewskiego na Wawelu, pełniła nie tylko funkcje użytkowe, ale też reprezentacyjne i symboliczne. Zygmunt August otrzymał ją w 1533 r. w prezencie od króla Czech i Węgier z okazji zaręczyn z jego córką Elżbietą. **Od jutra do końca lutego zbroję będzie można podziwiać bezpłatnie w Sali Senatorskiej na Wawelu.**

### KOSZTOWNY KOSTIUM MŁODZIEŃCA

Stojący w tym niezwykle kosztownym kostiumie młody król miał 156,8 cm wzrostu. Stalowe płyty wykuto na wzór ubioru wykonanego z miękkiej tkaniny, przesywanego (nacinanego?) w deseń ukośnej kratownicy wypełnionej czworoliściami. Geometryczna dekoracja, dopełniona trawionymi i złożonymi ornamentami roślinnymi, kontrastuje z gładkim, polerowanym tłem. – Przekazanie do zbiorów Zamku Królewskiego na Wawelu renesansowej zbroi chłopięcej króla Zygmunta Augusta to wydarzenie dla naszego muzeum wyjątkowe i bez precedensu. Zbroja przeznaczona dla ostatniego Jagiellona na tronie polskim, którego – pamiętając o arrasach – możemy określić jako najwybitniejszego mecenasa zamku wawelskiego, jest – dla Polaków –

*bezcennym regaliu* – mówi **dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu.**

Bezczenna zbroja młodego króla Zygmunta Augusta trafiła na Wawel z Węgier, gdzie znajdowała się na mocy decyzji sądu arbitrażowego z 1933 roku. Wtedy to została przekazana z cesarskich zbiorów wiedeńskich do Muzeum Narodowego w Budapeszcie jako rzekoma własność króla Węgier Ludwika II Jagiellończyka, poległego w bitwie z Turkami pod Mohaczem w 1526 roku.

W rzeczywistości, jak wykazał w 1939 r. wybitny bronioznawca Bruno Thomas, zbroję zamówił w 1533 r. król Czech i Węgier (późniejszy cesarz) Ferdynand I z okazji zaręczyn swojej córki Elżbiety z synem Zygmunta I, trzynastoletnim Zygmuntem Augustem, wówczas już ukoronowanym za życia ojca, królem Polski. Na napierśniku i naramiennikach umieszczono wiązany monogram z liter *E* i *S* (Elisabetha, Sigismundus).

## **Z WĘGIER DO POLSKI**

Powrót królewskiego atrybutu do Polski zawdzięczamy działaniom Premiera Polski Mateusza Morawieckiego, który zwrócił się do Premiera Węgier Viktora Orbána z prośbą o przekazanie renesansowej zbroi młodzieńczej króla Zygmunta Augusta. W myśl postanowień Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Węgierskiej o współpracy kulturalnej i naukowej, sporządzonej w Budapeszcie 13 października 1992 r., w trosce o integralność narodowego dziedzictwa kulturowego Węgier i Polski 25 grudnia 2020 r. Viktor Orbán podpisał dekret o przekazaniu zbroi Rzeczypospolitej Polskiej.

*– Zbroja będzie stanowić dla naszego muzeum jedną z pereł kolekcji. Trzeba bowiem pamiętać, że na świecie istnieją tylko dwa tego typu dzieła z XVI wieku. Pragnę podziękować premierom Polski i Węgier oraz Wszystkim, którzy zaangażowali się w ten trudny proces przekazania i zapewnić naszym węgierskim kolegom, że będzie ona otoczona wyjątkowo staranną opieką i nigdy nie zapomnimy tego gestu –* zapewnia dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu

## **BEZPŁATNY POKAZ**

Zygmunt II August jako władca Polski i Litwy dał się poznać jako wybitny mecenas i kolekcjoner. Obok wielkiego zespołu tapiserii niderlandzkich, wspaniałego skarbcza, posiadał też kilkadziesiąt luksusowych zbroi. Z doborowej zbrojowni Zygmunta Augusta, oprócz prezentowanej młodzieńczej, zachowała się tylko pełna zbroja jeździecka wykonana przez KunzaLochnera w Norymberdze, podarowana królowi Szwecji Janowi III z okazji jego zaślubin z Katarzyną Jagiellonką (Zbrojownia Królewska w Sztokholmie).

Zbroję młodego króla Zygmunta Augusta, którą od jutra do końca lutego będzie można oglądać bezpłatnie w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego na Wawelu,

wykonał świetny rzemieślnik z Innsbrucku – Jörg Seusenhofer. Jego dzieła uważane są za szczytowe osiągnięcia płatnerstwa renesansowego. Szczególna sławą cieszy się ozdobiony heraldycznymi orłami, zachowany w Wiedniu, komplet uzbrojenia z 1547 roku, przeznaczony dla arcyksięcia Ferdynanda II. Jak wiadomo z zachowanej korespondencji z płatnerzem do zbroi Zygmunta Augusta należały dwa siodła. Tylko okucia łąków jednego z nich zachowały do dnia dzisiejszego.

PREZES RADY MINISTRÓW  
Mateusz Morawiecki



PREMIER WĘGIER  
Viktor Orbán



Ministerstwo  
**Kultury**  
i Dziedzictwa  
Narodowego



 PFR Fundacja

## Informacje dla zwiedzających

### Młodzieńcza zbroja Zygmunta Augusta

18-28 II 2021 POKAZ SPECJALNY

Wstęp bezpłatny

#### Sala Senatorska

II piętro Zamku, wejście schodami Senatorskimi

**poniedziałek** 9.30-13.00, ostatnie wejście o 12.40

**wtorek-niedziela** 9.30-17.00, ostatnie wejście o 16.40

**uwaga: czwartek 18 II** 11.00 – 17.00, ostatnie wejście o 16.40

*w czasie trwania bezpłatnego pokazu bezpłatna wejściówka na pokaz zbroi uprawnia do zakupu biletu ulgowego na wystawę „Sztuka Wschodu. Namioty Tureckie”*

### OD 2 III 2021 PREZENTACJA NA WYSTAWIE *Skarbiec Koronny i Zbrojownia*

**poniedziałek** 9.30-13.00, ostatnie wejście o 12.15

**wtorek-niedziela** 9.30-17.00, ostatnie wejście o 16.00

bilety: normalny 25 zł, ulgowy 15 zł

#### Bezpłatne wejściówki oraz bilety dostępne:

- online <https://ebilet.wawel.krakow.pl/>
- kasa w Centrum Promocji i Informacji  
*do wyczerpania puli zgodnej z zasadami sanitarnymi (wejście 18 osób co 10 min.)*

Urszula Wolak-Dudek  
Rzecznik prasowy ZKnW  
Tel. 513 867 147  
Email: [uwolak@wawel.org.pl](mailto:uwolak@wawel.org.pl)